
Årsredovisning 2017

Beslutad av styrelsen 2017-03-20

Ordförande har ordet

Så lägger vi ännu ett bokslut till handlingarna. Ett år till har lagts till Samordningsförbundets historia. Det är häftigt att vara med på en del av resan, då förbundet faktiskt förändras varje år. Vissa frågor är ständigt närvarande, andra avklaras, och ytterligare andra förändras i takt med omvärlden.

För även detta år har saker och ting hänt utanför väggarna. Den tendens vi såg tidigare år, med en arbetsmarknad i skriande behov av personal, låg arbetslöshet och höga sjukskrivningstal har på många punkter infriats. Detta har gjort att de vägval vi har beslutat om, ibland under stor vanda, har visat sig vara riktiga.

Dels har vi börjat arbeta med den psykiska ohälsan på ett annat sätt än vi tidigare gjort, till följd av att sjukskrivningarna i sig har blivit ett kompetensförsörjningsproblem. Varje person som sjukskrivs har i allmänhet år av arbetslivserfarenhet och utbildning bakom sig, och vi har inte råd att blöda sådan kompetens ur arbetskraften. Dessutom innebär sjukskrivningar vikariat, som ofta besätts av människor som skulle behöva vidareutbildas för att nå sin fulla potential. I värsta fall tillsätts inte tjänsten alls, och en ökad arbetsbelastning på kvarvarande personal blir högre, vilket i sin tur leder till fler sjukskrivningar. Den här onda spiralen behöver vi bryta.

Dels har vi startat upp Vuxentorget, eftersom de människor som står långt från arbetsmarknaden behöver mer och komplexare stöd från fler kompetenser än vad vi tidigare kunnat erbjuda. Gruppen är svårare och vi behöver anpassa oss till den verkligheten.

Till sist har vi inlett ett arbete med att stärka studier som en utgång ur våra insatser, eftersom vi vet att det som i hög grad skiljer den arbetslöse från en med jobb är att den förstnämnda inte har någon gymnasieexamen.

Vi har, som jag ser det, två övergripande uppdrag. Det första och viktigaste är att stötta individernas resa till ett bättre liv med mer makt över sin egen tillvaro. Det andra är att hjälpa samhället i stort att komma till rätta med kompetensförsörjningsproblemet. genom att arbeta med alla grupper som idag står utanför arbetskraften. Genom en noggrann övervakning av statistik och prognoser över arbetslöshetens, sjukskrivningarnas och tjänstetillsättningarnas utveckling över tid, har vi resonerat oss fram till de här insatserna och fler, som ligger i samma linje.

Vi vet inte idag om vi kommer att lyckas med detta. Det kan vara så att vi tänkt fel, och helt andra insatser skulle vara rimligare. Det här är vår bästa gissning just nu. Nästa års bokslut lär visa om vi lyckats fullt ut.

Jag hoppas å styrelsens vägnar att ni läser och tittar igenom bokslutet. Kom gärna med inspel och diskutera våra verksamheter med oss, det går alldeles utmärkt att höra av sig.

Samordningsförbundets styrelse genom Peter Vigren, ordförande

Innehållsförteckning

sida

ORDFÖRANDE HAR ORDET	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	4
1 Sammanfattning av verksamhetsåret	4
2 Om förbundet	5
2.1 Organisation	5
2.2 Historik	5
2.3 Lagrum	5
2.4 Uppdrag	6
2.5 Finansiering/Medlemsavgifter	6
2.6 Verksamhetsidé och vision	6
3 Beskrivning av verksamheten	6
3.1 Målgrupper	6
3.2 Insatser	7
4 Måluppfyllelse och resultat	10
4.1. Uppföljning och resultat för individinriktade insatser	10
4.2. Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser	11
5 Styrelsens arbete under året.....	13
6. Ekonomiskt utfall	14
7 Styrelsens beslut	20
BILAGA 1. INSATSER OCH MÅLUPPFYLLELSE.....	22
BILAGA 2. DEFINITION AV EN SAMVERKANSPLATTFORM.....	33

BILAGOR TILL ÅRSREDOVISNINGEN

1. Måluppfyllelse av åtaganden i verksamhetsplanen
2. Definition av samverkansplattform

Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2017.

Till redovisningen hör 2 bilagor.

1 Sammanfattning av verksamhetsåret

Förbundet bedrev under året verksamhet för totalt 11 676 tkr. Till detta tillkommer medlemmarnas egenfinansiering som motsvara minst lika mycket som förbundet gått in med. Vid årets slut hade förbundet ett eget kapital motsvarande 4 069 tkr, vilket är en ökning med 867 tkr jämfört med året innan. Ökningen beror på den stora omställning av arbetet som gjorts i och med starten av Vuxentorget samt en tröghet att få igång det förebyggandearbete mot ohälsa inom kvinnodominerade kontaktyrken som styrelsen beslutade om inför året.

Under året fick totalt 890 människor stöd av de samverkande parterna inom ramen för Samordningsförbundet. Könsfördelningen var jämn med liten övervikt för män. Av de 298 deltagare som avslutades har 149 (50 %) gått till arbete eller studier och 87 (29 %) till annat positivt avslut. Målet till arbete och studier var 40 % ett mål som därmed överträffats med stor marginal. Det är viktigt att beakta att det finns en viss överlappning mellan de olika verksamheterna, vilket gör att individer kan återfinnas i fler än en verksamhet och därmed bli "dubbelrapporterade". Till redovisningen ska tilläggas de individärenden som tas upp i NAFS (Primärvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och socialtjänsten i samverkan). Förbundet saknar statistik över dessa men lågt uppskattat får 990 individer någon form av stöd via NAFS, även dessa kan vara överlappande med andra insatser.

Under året har parterna påbörjat ett utvecklingsarbete för att identifiera och utveckla metoder som motverkar den psykiska ohälsan i kontaktyrken inom medlemskommunerna. Arbete har gått trögt och ännu finns inga resultat att redovisa förutom för den insats som gjordes med ledarskapsutveckling i Robertsfors kommun som avslutats med goda resultat.

Samordningsförbundet har också finansierat en resursförstärkning på Försäkringskassan vilket möjliggjort en genomlysning av 420 långa sjukskrivningsärenden.

Samverkan är en ständig process i utveckling vilket kännetecknar det arbete som bedrivs i Umeåregionen. Ungdomstorget har under året gått in i sin fjärde version med fokus på ständig förbättring av verksamheten. Trots starkt fokus på utveckling har man upprätthållit goda resultat om än för en mindre volym unga än tidigare. När det gäller samverkan för vuxna äldre än 25 år har året till stor del handlat om att starta den samverkansplattform som fått Namnet Vuxentorget och avsluta Steget vidare. Vuxentorget startade de 5 oktober och hade vid årsskiftet 285 aktiva individärenden.

Den uppbyggda primärvårdsamverkan inom ramen för NAFS har under året utvecklats ytterligare i form av förtydligande av rutiner, processer och flöde. Allt finns nu samlat på en hemsida som utvecklats under året.

I kranskommunerna har den lokala samverkansstruktur som tagits fram i Vännäs även implementerats i Nordmaling, Vindeln och Robertsfors.

Samordningsförbundet arbetar strategiskt med mötesplatser och kompetensutveckling. Ett exempel är de NAFS seminarier som genomförts sedan 2007, till att börja med två gånger/år, numera en gång/år. Ett annat exempel är de s.k. KUR dagar som genomförs för myndighetspersonal och nyckelpersoner inom gymnasieskolorna. Under året genomfördes två sådana dagar med cirka 100 deltagare/tillfälle detta med syfte att utveckla ungas övergång från skola till arbetsliv. Ett ytterligare exempel på mötesplatser är de ledardagar som Samordningsförbundet för första gången genomförde för 40 ledare i första linjen från de fyra sektorerna.

I mars genomfördes för första gången ett medlemsamråd för länets tre förbund. Samrådet handlade till stor del om att informera medlemmarna om verksamheten och dess resultat samt efterföljande diskussion. Samråden kommer att fortsätta i samma form fortsättningsvis.

Under året har andelen deltagare som registreras i SUS ökat till en relativt hög nivå, dock måste kvalitén i avslutsregisteringen förbättras under kommande år. Samordningsförbundet kommer 2017 för första gången att redovisa socialt bokslut för hela förbundet men även delbokslut. Detta är komplext och kommer att kräva fortsatta ansträngningar för att det ska här ska bli bra.

2 Om förbundet

2.1 Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västerbottens läns landsting samt Umeå, Vindeln, Vännäs, Robertsfors och Nordmalings kommuner som medlemmar.

Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli bestående av en förbundschef, biträdande förbundschef samt en administratör.

2.2 Historik

Förbundet anses bildat den 1 maj 2005 under namnet Samordningsförbundet Umeå. Från och med den 1 januari 2014 utvidgades förbundet med Vännäs kommun då under namnet Samordningsförbundet Umeå-Vännäs.

Från och med den 1 januari 2016 utvidgades förbundet ytterligare med kommunerna Vindeln och Nordmaling då under namnet Samordningsförbundet Umeåregionen. Från och med den 1 januari 2017 är även Robertsfors medlem.

2.3 Lagrum

Samordningsförbundet verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) och förbundsordningen som beslutats av samordningsförbundets medlemmar. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser riktade till personer i behov av samordnad rehabilitering samt underlätta en effektiv resursanvändning.

Samordningsförbundet följer även lagen om kommunal redovisning (1997:614) och kommunallagen (1991:900) i tillämpliga delar.

2.4 Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar Samordningsförbundet genom att finansiera (delvis) och samordna insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samverka bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

2.5 Finansiering/Medlemsavgifter

Årets tilldelning från förbundsmedlemmarna uppgick till 12 432 tkr, där Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bidrog med hälften av medlen, landstinget med en fjärdedel och kommunerna med resterande fjärdedel. Kommunernas avgift regleras utifrån andel befolkning i arbetsför ålder som fördelningsnyckel.

2.6 Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundet ska bidra till att lösa arbetskraftsförsörjningen genom att varje människas arbetsförmåga tas till vara genom hållbart samarbete i ständig utveckling. Denna vision ska förverkligas via integrerad jämlik samverkan, där parterna med gemensamt ansvar och till så stor del som möjligt egna resurser bidrar till att visionen uppfylls.

Samordningsförbundet är den gemensamma arenan och den sammanhållande kraften i den lokala frivilliga samverkan som byggts upp.

3 Beskrivning av verksamheten

3.1 Målgrupper

Människor bosatta i Umeå, Vännäs, Vindelns, Robertsfors och Nordmalings kommuner som har långvarigt behov av offentlig försörjning i form av sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetslöshetsersättning eller försörjningsstöd. De ska framåtsyftande ha behov av samordnad rehabilitering från minst två av samverkansparterna. Det kan också vara människor som står utanför samhället och helt saknar försörjning från samhället, s.k. hemmasittande.

Samordningsförbundets insatser riktas till alla i åldern 16 - 64 år som faller inom ramen för ovan beskrivning. Individernas behov ska vara avgörande, dock ska unga i åldern 16 - 30 år vara prioriterade.

Baserat på statistiska underlag från SUS (Systemet för uppföljning av samverkansinsatser), 415 yngre än 25 år i Umeå, 356 äldre än 25 år i Umeå och 90 människor, 16 - 64 år i kranskommunerna. Samt uppgifter från de olika verksamheterna ges nedan beskrivning.

Ungdomar (16 - 25, i vissa fall 29 år)

Det vanligaste skälet till utanförskap bland de som deltar i samordnade insatser är psykisk ohälsa. Vid årets screening på Ungdomstorget framkom det att deltagarna har 3,5 hinder i snitt varav de allra flesta hade minst en psykisk diagnos eller symptom. Detta är en markant ökning från tidigare screeningar där motsvarande siffror varit 2,5 hinder 2015 och 1,7 hinder 2011. Baserat på statistik från SUS (415 individer) hade 39 % av ungdomarna sjukpenning/

aktivitetsersättning vid inregistrering, 13 % A-kassa eller aktivitetsstöd och 24 % försörjningsstöd. 21 % hade ingen offentlig ersättning alls och 4 % annan offentlig ersättning eller studiestöd. Vad gäller studiebakgrund har 39 % av ungdomarna högst grundskola, 52 % gymnasium och 6 % eftergymnasial utbildning. 61 % av ungdomarna har 1-3 år i offentlig försörjning, 11 % 4-6 år och 5 % har varit beroende av offentlig försörjning i mer än 7 år. Uppgift saknas för 23 %

Vuxna (26 - 64 år)

Precis som bland ungdomar är det psykisk ohälsa som är den absolut vanligaste orsaken till utanförskap i den här gruppen. Av statistik från SUS framgår att 40 % av de anvisade hade sjukpenning eller sjukersättning vid start av insatsen. 15 % A-kassa eller aktivitetsstöd och 35 % försörjningsstöd. 10 % har annan offentlig försörjning, studiestöd eller saknar offentlig försörjning. Vad gäller studiebakgrund har 23 % högst grundskola, 33 % gymnasium och 33 % eftergymnasial utbildning. 33 % av deltagarna har haft offentlig försörjning 1 - 3 år, 24 % 4 - 6 år och 36 % mer än 7 år. För 8 % saknas uppgift.

Kranskommunerna (16 - 64 år)

Psykisk ohälsa är också den absolut vanligaste orsaken till utanförskap i kranskommunerna. Av statistik från SUS framgår att 8 % av de anvisade hade sjukpenning eller sjukersättning vid start av insatsen. 42 % A-kassa eller aktivitetsstöd och 26 % försörjningsstöd. För 23 % saknas uppgift. Vad gäller studiebakgrund har 49 % högst grundskola, 33 % gymnasium och 2 % eftergymnasial utbildning. För 12 % saknas uppgift. 62 % av deltagarna har haft offentlig försörjning 1-3 år, 20 % 4-6 år och 9 % mer än 7 år. För 9 % saknas uppgift.

3.2 Insatser

De operativa insatser som bedrivs inom ramen för Samordningsförbundet organiseras i s.k. plattformar (för definition av plattform se bilaga 2) samt till viss del projekt. Här nedan följer en kort sammanfattning av plattformarna och projekten.

Samverkansplattform för unga

Redan 2009 etablerades Ungdomstorget som idag utgör navet av insatser för unga som har mer omfattande behov av stöd. Ungdomstorget är en samlokaliserad/samorganiserad samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Umeå kommun (Viva arbetsmarknad och Socialtjänsten) samt psykiatriska kliniken – NUS. Deltagarna anvisas via en beredningsfunktion och får sedan tillgång till individanpassade åtgärder. Genom att alla parter finns kopplade till verksamheter är insatsutbudet stort.

Vartefter behov identifierats har det till Ungdomstorget kopplats olika kompletterande insatser, bland annat för unga i övergång från särskola till arbetsliv (Mellansteget), unga hemmasittande (Hikikomori) och insatser för unga med behov av stöd för att komma igång (Våga växa). Dessa insatser har vuxit fram inom ramen för Samordningsförbundet och sedan successivt implementerats som ordinarie verksamhet och går nu under samlingsnamnet, De sammanhållna insatserna för unga. Dessa insatser är ett viktigt komplement till det kommunala aktivitetsansvaret.

Samordningsförbundet bidrar också till DUA (Delegationen unga till arbete) via ovan beskrivna insatser, ett aktivt deltagande i ledningsgrupp samt den mötesplats som byggts upp via KUR – gemensam kompetensutveckling. Under 2017 anordnade förbundet två s.k. KUR-seminarier för cirka 100 nyckelpersoner inom skolan och de samverkande myndigheterna.

Samverkansplattform för vuxna (+25)

Sedan 2011 har samverkan för de som är äldre än 25 år drivits i form av Steget vidare. I oktober 2018 avslutades verksamheten och resurserna fördes över till det nya Vuxentorget. Steget vidare var en samlokalisering av medarbetare från Umeå kommun (Socialtjänsten och Viva resurs), Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Psykiatriska kliniken – NUS.

Under 2016 utredes förutsättningarna för en utbyggd vuxenplattform. Utredningen tog sin utgångspunkt i att den befintliga samverkan klarade för få deltagare och var för "spretiga" med en mängd olika insatser som inte hängde ihop. Uppdraget mynnade ut i ett förslag om start av ett Vuxentorg. Förslaget antogs av styrelsen i november 2016 och start sattes till den 1 oktober.

Den 5 oktober startade Vuxentorget i form av en första gemensam beredning. Vuxentorget finns nu samlokaliserat på två ställen, Sveagatan 8 och Hagaplan 1. Verksamheten bedrivs sammanhållet men med två arbetslag, ett förberedande och ett matchande. Till Vuxentorget är personal från samma parter som Steget vidare knuta, med tillägget att primärvården tillkommit med en kurator och en psykolog.

Samverkansplattform primärvård - NAFS

Sedan 2007 har Primärvården samt 3 kliniker på NUS, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialtjänsten samverkat inom ramen för det som fått namnet NAFS. Verksamheten startade som ett projekt inom Samordningsförbundet och från och med 1 januari 2013 bedrivs verksamheten i form av en överenskommelse mellan huvudmännen och förbundet. Varje huvudman har angett vilka uppgifter de ska göra inom ramen för den uppbyggda samverkansstrukturen. Samordningsförbundet har åtagit sig att vara sammankallande för styrgruppen, finansiera ett seminarium per år samt genomföra introduktionsutbildningar för nya handläggare minst en gång per år. NAFS följs varje år upp via en enkät som Västerbottens läns landsting ansvarar för.

Lokala samverkan i Vännäs, Vindelns, Robertsfors och Nordmaling

Under 2015 påbörjades ett utvecklingsarbete i Vännäs där en lokal struktur för samverkan etablerades. Strukturen består av en lokal ledningsgrupp för samverkan och en beredningsgrupp med en koordinator/arbetskonsulent. Syftet med strukturen är att systematiskt arbeta med lokal samverkan. Det ska också finnas en tydlig koppling till samverkansplattformarna i Umeå i form av att dessa nyttjas för människor som behöver ett mer omfattande stöd. Samverkansplattformarna i Umeå har ett antal platser avsatta för kranskommunerna. Den modell som utvecklats i Vännäs har implementerats i Vindelns, Robertsfors och Nordmaling.

Samverkansplattform – Förebyggande insatser

Plattformen bygger på en överenskommelse som syftar till att skapa en utvecklingsarena för insatser/åtgärder som bidrar till att motverka sjukskrivningar inom kontaktyrken. Kommunerna har som arbetsgivare ansvar för att vidta de åtgärder som krävs för att upprätta och bibehålla en god arbetsmiljö som motverkar sjukskrivningar. För att bidra till en gemensam och snabbare utveckling kommer det inom överenskommelsen att genomföras insatser för att testa och utveckla metoder för att minska ohälsan. Detta innebär i praktiken att insatserna prövas och utvärderas inom ett avgränsat område d v s hos en arbetsgivare. Vilka insatser som ska prioriteras och vart dessa ska utvecklas avgörs av styrgruppen. Därefter är tanken att övriga kommuner själva finansierar och genomför insatser som fungerar. Målet är att minska sjukskrivningarna hos aktuella arbetsgivare för att bidra till regeringens mål om 9.0 sjukskrivningsdagar i snitt.

Projekt

2017 var till stora delar ett år av omställning. Steget vidare utvecklades och Vuxentorget startade. Under året startades också det förebyggande arbetet inom kontaktyrken. Styrelsen identifierade under året att detta skulle få effekter på uppbyggnaden av Samordningsförbundets medel. Därför gjordes ett s.k. call där medlemmarna fick möjlighet att söka medel för korta projekt. Totalt kom sex ansökningar in varav fem fick bifall. Fyra av dessa genomfördes. Kopplat mot ungdomsplattformen genomförs projektet Social lots samt en studieverkstad. Både projekten har varit framgångsrika och finns kvar som en del av ungdomsplattformen även 2018. Försäkringskassan genomförde projektet Fokus långa sjukfall och Robertsfors kommun genomförde en satsning på ledarskap inom kontaktyrken. De två sistnämnda är slutförda.

Stödstruktur för samverkan

Samverkan är komplex och kräver tid att bygga upp och underhålla, för att det ska fungera behövs det stödprocesser. Förbundet har i verksamhetsplanen angivit sju sådana; ledarskapsutveckling, samverkanskunskap, sektorsövergripande kompetensutveckling, omvärldsbevakning, kommunikation, samverkan med arbetsmarknaden och sammanhållning Umeåregionen. I detta ingår att anordna mötesplatser i form av gemensam kompetensutveckling, konferensen, seminarium m.m. Här följer en kort sammanfattning av årets stödinsatser.

Styrelsen antog 2015 en policy för ledarskapsutveckling, den viktigaste delen i den är att introducera ledare i samverkansuppdraget, vilket görs kontinuerligt. Samma sak sker även för medarbetare i de olika samverkansplattformarna som enligt framtagna strukturer introduceras i samverkansuppdraget. Under året genomfördes för första gången ledardagar i samverkan för cirka 40 chefer i första linjen.

Ett exempel på ökad samverkanskunskap är den introduktionsutbildning som förbundet arrangerar för nya kontaktpersoner inom NAFS. Ett annat exempel är att förbundschefen delar på storgruppsmöten inom plattformarna och delger de strategier som styrelsen antagit.

Under året har förbundet stått värd för ett antal kompetenshöjande mötesplatser, några exempel är det årliga NAFS seminariet för cirka 100 medarbetare inom primärvårdsamverkan - NAFS, KUR - gemensam kompetensutveckling för cirka 100 nyckelperson inom

ungdomsplattformen och skolan, workshop inför uppstart av Vuxentorget för cirka 50 medarbetare, workshop för berörd personal i kranskommunerna för cirka 50 medarbete.

För att stärka samverkan med arbetsmarknaden beslutade styrelsen att tillskjuta medel för en jobbkoordinator på Vuxentorget. Uppdraget som denne har är att hitta nya former för att matcha målgrupperna mot arbete.

Ett annat viktigt forum är det nätverk av nyckelpersoner från plattformarna som hålls samman av kansliet. Nätverket träffas var sjätte vecka och syftar till att stärka sammanhållningen i regionen.

Övriga utvecklingsområden

I verksamhetsplanen anges ett övrigt utvecklingsområde och det är att utveckla system för uppföljning. Detta handlar framför allt om att utveckla social redovisning för hela förbundet. Under tre år har social redovisning utvecklats och testats på Steget vidare. Från och med 2017 görs sociala bokslut för hela förbundet.

4 Måluppfyllelse och resultat

4.1. Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	422	468	890	
varav nya för året	221	260	481	
Totalt antal avslutade under året	139	159	298	
varav till arbete	34	58	92	31%
Varav till studier	28	29	57	19%
varav annan behovsanpassad lösning	45	42	87	29%
Övriga avbrott	32	30	62	21%
Antal kvar i verksamheten	283	309	592	

Tabell 1. Resultat på individnivå hela förbundet

Sammanlagt har 890 (802 2016) individer deltagit i samverkaninsatser, varav lite mer än hälften är nya för året. Det är viktigt att betona att det finns en viss överlappning mellan insatserna vilket gör att några individer kan vara registrerad i mer än en insats. Förutom de som det finns statistik på har cirka 990 individer fått stöd via NAFS samverkan.

Av de 298 (356) som avslutats har 92 (31 %) (122, 34 %) gått till arbete, 57 (19 %) (41, 12 %) till studier och 87 (29 %) (119, 33 %) fått ett annat positivt avslut. Med positiva avslut menas annan rehabilitering av t.ex. medicinsk karaktär, Sjukersättning eller daglig verksamhet om arbetsförmågan bedömts som uttömd. 62 (21 %) (74, 21 %) har avbrutit insatsen.

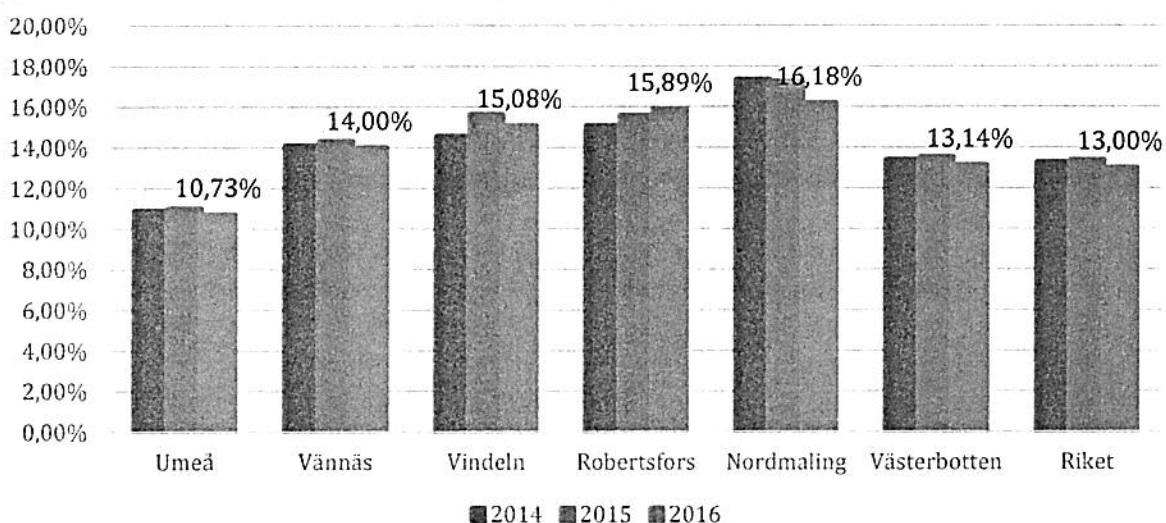
Det är en jämn könsfördelning bland de som deltagit i insatserna, vilket det brukar vara, men det är en betydligt större andel män som gått till arbete. Vad gäller studier och annat positivt avslut är könsfördelningen jämn.

Samordningsförbundets mål är att 40 % av de som avslutat sin insats ska gå till arbete eller studier, vilket överträffats med 10 % (6 %). De kvalitativa mått som anges i verksamhetsplanen redovisas senare under året för delar av verksamheten i form av socialt bokslut. I jämförelse med föregående år har andelen som fått arbete eller gått vidare till studier ökat med 4 %. Det är högre volym deltagare än föregående år med ungefär samma könsfördelning. 2016 fick 21 % ett annat positivt avslut, vilket är exakt samma andel 2017. Totalt sett innebär det att 79 % har fått någon form av positivt avslut, vilket överensstämmer med föregående år, dock med en annan fördelning mellan arbete och studier.

4.2. Effektmått

Samordningsförbundet har sökt effektmått för att kunna följa hur arbetsmarknaden utvecklas i vår region sett i en helhet. Förbundet har tidigare redovisat andelen UVAS – Unga som varken arbetar eller studerar. Men den typen av data tas inte längre fram och därför har styrelsen bestämt att istället följa den statistik som tas fram av SCB årligen på uppdrag av Försäkringskassan vad gäller helårsekvivalenter.

Helårsekvivalenter är en statistisk konstruktion som används för att ge ett jämförbart mått över tiden på hur stor andel av befolkningen som försörjs med sociala ersättningar. En helårsekvivalent motsvarar en person som försörjs med full ersättning ett helt år, det vill säga två personer som varit arbetslösa ett halvår var blir en helårsekvivalent tillsammans. Det finns tillgänglig statistik för alla svenska kommuner sedan 2014 och framåt. Statistik finns ej tillgänglig ännu för 2017.

Tabell 2. Helårsekvivalent respektive medlemskommun

Ovan redovisas andelen av befolkningen i arbetsför ålder (16 – 64 år) som finns i de sociala ersättningarna. Som framgår av tabellen minskar andelen år 2016 i förhållande till föregående år i Umeå, Vännäs, Vindeln och Nordmaling. I Robertsfors ökar andelen, sannolikt som följd av strukturella förändringar på den lokala arbetsmarknaden. Det är bara Umeå som ligger under länet och riket. Umeås utför en så stor andel av länet att kommunen själv dra ner snittet till denna nivå. Styrelsen är väl medveten om att det finns många faktorer som påverkar andelen i utanförskap, men menar att en fungerade samverkan påverkar detta.

4.3. Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

Samordningsförbundet ska bidra till att lösa arbetskraftsförsörjningen genom att varje människas arbetsförmåga tas till vara genom hållbart samarbete i ständig utveckling. För att förverkliga denna vision arbetar förbundet långsiktigt strategiskt med integrerad samverkan. Förbundet vill på detta sätt i så hög grad som möjligt allokera huvudmännens samlade resurser i samverkansplattformar. I verksamhetsplanen finns det uttryckt att det i Umeå ska finnas en hållbar samverkansplattform för unga och en för vuxna i ständig utveckling. Vidare uttrycks att det ska finnas en fungerande samverkan mellan primärvården och myndigheterna samt att det i Vindeln, Nordmaling, Robertsfors och Vännäs ska finnas en hållbar lokal samverkansstruktur. Samverkan ska också ske sammanhållet med Umeå som nav samt att det ska finnas stödprocesser.

Sedan 2009 finns en samverkansplattform för Unga i form av Ungdomstorget som är i ständig utveckling. För målgruppen äldre än 25 år har en liknande strukturerad verksamhet startat under året. Sedan 2007 finns det en utvecklad samverkan mellan primärvård och myndigheter i form av NAFS. Verksamheten har under året vidareutvecklats enligt den plan styrelsen beslutade om inför verksamhetsåret. I Vännäs har en samverkansmodell utvecklats som spritts till Vindeln, Nordmaling och Robertsfors som också den är i ständig utveckling. Vad gäller målet om sammanhållna insatser med Umeå som nav finns det ännu mycket att göra då det finns både faktiska och upplevda avstånd mellan kommunerna.

Samordningsförbundet jobbar intensivt med stödprocessers såsom ledarskap, kompetensutveckling, omvärldsbevakning m.m.

Förbundet har som ambition att arbeta strukturpåverkande med integrerad samverkan som modell. Integrerad samverkan innebär att man i så hög grad det är möjligt bygger in samverkan i det ordinarie insatsutbudet. Samordningsförbundets uppgift blir där att hålla samman, stimulera och följa upp den samverkan som byggts upp. Förbundet har nått relativt långt och har en bred acceptans bland medlemmarna. Tydligast framträder denna bild genom medlemmarnas vilja till fortsatt hög grad av egenfinansiering och engagemang.

Förbundets långsiktiga arbete med unga har lyfts in som en central del i DUA:n (Delegationen unga till arbete). Ungdomstorget utgör navet i insatser för de mest utsatta grupperna och de sammahållna insatserna för unga utgör ett viktigt komplement till det kommunala aktivitetsansvaret. Vi har också sett att Umeå har bland de lägsta siffrorna för UVAS – Unga som varken arbetar eller studerar i de öppna jämförelser som Temagruppen unga till arbete tog fram under några år.

Samordningsförbundet jobbar strategiskt och uthålligt med mötesarenor. Ett exempel är de NAFS seminarier som genomförts sedan 2007, till att börja med två gånger/år och numera en gång/år. Ett ytterligare exempel på liknande satsningar är de s.k. KUR dagar som genomförs för myndighetspersonal och nyckelpersoner inom gymnasieskolorna. Under året genomfördes två sådana dagar med cirka 100 deltagare/tillfälle. Samordningsförbundet har också arrangerat ledardagar i samverkan.

Under året inleddes arbetet med att arbeta förebyggande mot ohälsa inom den överenskommelse som tecknats mellan Förbundet, Försäkringskassan och medlemskommunerna.

5 Styrelsens arbete under året

Förbundet leds av en styrelse som utses av medlemmarna. Styrelsen består av fem ledamöter och 7 ersättare. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande för mandatperioden. Styrelsen har ett presidium bestående av ordförande, vice ordförande och förbundschef som träffas en vecka före varje styrelsemöte samt efter behov. Styrelsen har haft följande sammansättning under året:

Ordinarie ledamöter	Ersättare	Utsedda av
Peter Vigren (s) (ordförande)	Elmer Eriksson (m)	Umeå kommun
Carola Larsson (vice ordförande)	Björn Norgren	Arbetsförmedlingen
Mikael Broman	Per-Erik Björk	Försäkringskassan
Ulf Björk (s)	Kenneth Isaksson (m)	Västerbottens läns landsting
Mathias Haglund (s)		Vindelns kommun
	Johan Söderling (s)	Vännäs kommun
	Madelaine Jakobsson (c)	Nordmalings kommun
	Patrik Nilsson (s)	Robertsfors kommun

Styrelsens aktiviteter

Styrelsen har under året haft sex sammanträden; 24/2, 21/4, 2/6, 15/9, 27/10 och 30/11. Baserat på verksamhetsplanen har ett årshjul tagits fram för styrelsen sammanträden där man i hög grad fokuserar på uppföljning och avstämning av verksamheterna. Detta har medfört att varje sammanträde blivit tematiska då de haft huvudfokus på t.ex. samverkan för unga, ohälsa, kransen etc. Styrelsen lägger vartannat sammanträde i Umeå och vartannat i någon av kranskommunerna. Styrelsens planeringsdag genomfördes tillsammans med beredningsgruppen den 15/9. Förutom presidiummöten och styrelsesammanträden deltar ledamöter och ersättare i olika konferensen, workshops och andra aktiviteter. Den 29 mars genomfördes ett medlemssamråd för de tre förbunden i länet. Fokus var att redovisa och diskutera strategi, verksamhet och resultat för de tre förbunden.

Revisorer

Förbundets räkenskaper och verksamhet granskas av revisorer som är utsedda av medlemmarna. Landstinget utser revisor för Landstinget och kommunerna. Försäkringskassan utser revisorer för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Revisionen har haft följande sammansättning:

För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	Mats Henriksson, Deloitte
För Västerbottens läns landsting, Umeå, Vännäs, Nordmaling och Vindelns kommuner	K-G Abrahamsson
Sakkunnigt biträde	Ingrid Lindberg, Västerbottens läns landsting

Kansliet

Kansliets viktigaste uppgift är att stödja insatserna och ansvara för planering, verkställighet, uppföljning och kommunikation av styrelsens beslut. Kansliet ger ett omfattande processtöd till verksamheterna på olika nivåer och med olika verktyg. I detta ingår bland annat stöd till ledare, styrgrupper, nyckelpersoner m.fl. I kansliets uppgift ingår också att arrangera och koordinera konferenser, seminarier, workshops och utbildningar. Allt i syfte att utveckla samverkan. Kansliet består av en förbundschef på heltid, en biträdande förbundschef på halvtid samt en administratör på halvtid. En ekonom på Umeå kommun hanterar enligt avtal förbundets ekonomi. Dessutom finns ett avtal med Umeå kommun om hantering av löner för anställda i förbundet och till styrelsen.

Beredningsgruppen

Beredningsgruppen sammanträder alltid en vecka före styrelsen. En viktig uppgift för Beredningsgruppen är att lämna rekommendationer gällande de förslag på verksamheter som styrelsen har att ta ställning till. Under året behandlade Beredningsgruppen samtliga ärenden som gått upp till styrelsen för beslut. Ett stående inslag i beredningsgruppens sammanträden är att diskutera pågående verksamhet på ett övergripande sätt. Detta sker oftast genom att förbundets tjänsteman föredrar nulägen alternativt att utvecklingsledare/projektledare gör det.

Styrgrupper

Alla verksamheter/projekt har en styrgrupp. Styrgrupperna har ett operativt ledningsansvar för en eller flera verksamheter/projekt. Styrgruppernas ansvar finns beskrivet i en arbetsordning beslutad av styrelsen. Under 2017 fanns det fem styrgrupper, en för varje plattform.

6. Ekonomiskt utfall

Årets nettokostnader uppgår till 11 676 tkr (12 342 tkr år 2016) vilket visar en minskning motsvarande 2 160 tkr (15,6%) jämfört med budgeten på 13 836 tkr samt visar en minskning motsvarande 666 tkr (5,4%) jämfört med föregående år. Den största delen av kostnadsminskningen avser verksamheternas utfall, 9 307 tkr (9 662 tkr år 2016) jämfört med budgeten på 11 170 tkr som minskat motsvarande 1 863 tkr (16,7%). Resten av kostnadsminskningen utgör dels projektnära kostnader med ett utfall motsvarande 328 tkr (414 tkr år 2016) jämfört med budgeten på 480 tkr som har minskat med 152 tkr (31,7%) och dels kanslikostnader med ett utfall på 2 041 tkr (2 266 tkr år 2016) jämfört med budgeten på 2 186 tkr som har minskat med 145 tkr (6,6%).

Årets bidrag/intäkter, 12 543 tkr (12 996 tkr år 2016) jämfört med budgeten på 12 518 kr, visar en höjning motsvarande 25 tkr. Höjningen beror på lönebidrag från Arbetsförmedlingen med ett utfall motsvarande 111 tkr (66 tkr år 2016) jämfört med budgeten på 86 tkr. Intäkterna från huvudmännen, 12 432 tkr (12 430 tkr år 2016) har ett utfall motsvarande budgeten. Minskningen av den totala intäkten år 2017 jämfört med föregående år beror på Försäkringskassans extra medel, 500 tkr år 2016 för projektet "Den gröna vägen". Den finansiella intäkten har sedan början av år 2015 försvunnit vilket beror på marknadens låga

räntenivåer. Placeringsräntan hos de stora bankerna ligger fortfarande på 0,00 % och av detta skäl är placeringskontot stängt.

Årets positiva resultat, 867 tkr (654 tkr år 2016) jämfört med budgetens minusresultat motsvarande -1 318 tkr visar en höjning motsvarande 2 185 tkr. Det positiva resultatet, 867 tkr har en positiv påverkan på eget kapital; dessutom har överskott av personalens avtalade sociala avgifter från tidigare, 73 tkr överförts till eget kapital (Detta efter revisorns tidigare rekommendation till förbundets ekonom). På så sätt ligger utgående kapital på 4 142 tkr (3 202 tkr år 2016) vilket jämfört med budgeten på 1 884 tkr visar en höjning motsvarande 2 258 tkr. Likvida medel, 10 106 tkr (9 370 tkr år 2016) jämfört med budgeten på 8 052 tkr visar en höjning motsvarande 2 054 tkr.

Nedan står en ekonomisk sammanfattning för år 2017 samt resultat- och balansräkning med kassaflödeanalys för helåren 2017 och 2016. En sammanställning över årets budget och utfall följer efter:

6.1 Ekonomisk sammanfattning

Belopp tkr.	Utfall jan-dec 2017	Aktuell budget jan-dec 2017	Avvikelse utfall - budget	Bokslut helår 2016
Nettokostnad	-11 676	-13 836	-2 160	-12 342
Bidrag/intäkt	12 543	12 518	25	12 996
Resultat	867	-1 318	2 185	654
Utgående eget kapital	4 142	1 884	2 258	3202
Likvida medel	10 106	8 052	2 054	9 370

6.2 Resultaträkning

Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2017-01-01 - 2017-12-31	2016-01-01 - 2016-12-31
Verksamhetens medlemsavgifter	1	12 432 000	12 429 932
EU-medel och andra bidrag		0	500 000
Övriga intäkter		110 742	66 295

Verksamhetens kostnader	-11 675 242	-12 341 667
Avskrivningar		
Verksamhetens nettokostnad	867 500	654 560
Finansiella intäkter		
Finansiella kostnader	-135	-267
Resultat före extraordinära intäkter		
Extraordinära intäkter		
Periodens/årets resultat	867 365	654 293

6.3 Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgång			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	2	88 834	147 330
Kassa och banktillgodohavande		10 105 767	9 370 101
Summa omsättningstillgångar		10 194 601	9 517 431
Summa tillgångar		10 194 601	9 517 431
Eget kapital och skulder			
Eget kapital		4 142 334	3 201 561
Avsättning			
Långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	3	6 052 267	6 315 870
Summa eget kapital och skulder		10 194 601	9 517 431

6.4 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, den löpande verksamheten

Belopp i kr.	2017-12-31	2016-12-31
--------------	------------	------------

Periodens/årets resultat	867 365	654 293
Justering för ej likviditetspåverkande poster		
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	867 365	654 293
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	58 495	-11 311
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-263 603	1 105 607
Kassaflöde för den löpande verksamheten	-205 108	1 094 296
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		
Årets kassaflöde	735 666	1 748 589
Likvida medel vid årets början	9 370 101	7 621 512
Likvida medel vid årets slut	10 105 767	9 370 101

6.5 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning i tillämpliga delar.

6.6 Eventuella tilläggsupplysningar

Sammanställning av budget och utfall 2017

Belopp tkr.	Budget 2017	Utfall 2017	Avvikelse
Insatser			
Vännäs	380	380	0
Ungdomstorget 3.0	2 700	2 359	341

De sammanhållna insatserna för unga	950	950	0
Nordmaling	380	364	16
Vindeln	380	380	0
Robertsfors	320	320	0
Uppsökande verksamhet ungdomar	80	80	0
Förebyggande ohälsa	1 060	685	375
Stegets vidare	1 800	1 509	291
Insats NAFS	390	394	-4
Vuxentorget	1 180	585	595
Utredning Vuxentorget	170	170	0
Social lots på Ungdomstorget	370	241	129
Stöd för att återgå/klara studier	370	370	0
Förstärkt kunskap om rehab			
Robertsfors	150	150	0
Konferens psykisk ohälsa	120	0	120
Fokus långa sjukfall	370	370	0
Summa	11 170	9 307	1 863
Projektnära kostnader	480	328	152
Summa insatser	11 650	9 635	2 015
Kansli och administrativa kostnader			
Styrelsen, arvode	215	185	30
Kansli, löner	1 318	1 316	2
Lokal, dator, telefon, mm för tjm	180	137	43
Fortbildning för tjm	50	0	50
Resor, konferenser	80	100	-20
Arvoden till revisorer	38	28	10
Ekonomisk administration	180	180	0
Övrigt adm	125	95	30
Summa kansli och adm-kostnader	2 186	2 041	145
Tot. kostnader	13 836	11 676	2 160
Intäkter			
Intäkter, medlemsavgifter	12 432	12 432	0
EU-medel och andra bidrag	0	0	0
Intäkter/övriga intäkter	86	111	25
Finansiella intäkter/kostnader	0	0	0
Tot. intäkter	12 518	12 543	25
Resultat	-1 318	867	-2 185

6.7 Noter

Not 1. Verksamhetens medlemsavgifter	2017-12-31	2016-12-31
Driftbidrag från staten	6 216 000	6 214 932
Driftbidrag från Nordmalings kommun	130 650	136 730
Driftbidrag från Robertsfors kommun	127 119	0
Driftbidrag från Umeå kommun	2 587 871	2 694 202
Driftbidrag från Vindelns kommun	96 688	102 548
Driftbidrag från Vännäs kommun	165 672	174 020
Driftbidrag från Västerbottens läns landsting	3 108 000	3 107 500
Summa	12 432 000	12 429 932

Not 2. Fordringar	2017-12-31	2016-12-31
Friskvårdskostnad avseende år 2017		3 100
Skandia, pensionsförsäkring	4 797	
Fordran moms kvartal 4	75 016	123 242
Löneskuld		2 028
AF, lönebidrag för december	9 021	18 960
	88 834	147 330

Not 3. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2017-12-31	2016-12-31
Leverantörsskulder	100 866	91 837
Skuld till huvudmän, upparbetade verksamhetskostnader	5 750 209	5 929 826
Personalrelaterade skulder	106 075	167 016
Övriga kortfristiga skulder	95 117	127 191
Summa	6 052 267	6 315 870

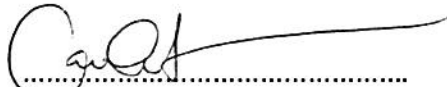
7 Styrelsens beslut

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Umeå den 20 mars

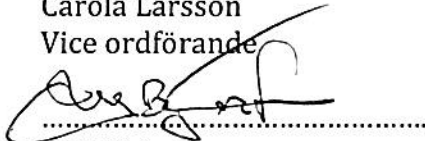
Peter Vigren
Ordförande

Carola Larsson
Vice ordförande

Mikael Broman
Ledamot

Ulf Björk
Ledamot

~~Mathias Haglund~~ Madelaine Jakobsson
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits _____

K-G Abrahamsson, Västerbottens läns landsting, Umeå kommun och Vännäs kommun

Mats Henriksson, Försäkringskassan/Arbetsförmedlingen

Bilaga 1. Insatser och måluppfyllelse

Alla verksamheter finns beskrivna under punkt 3.2. Här följer en redovisning av verksamheten inom respektive plattform samt de fyra projekt som genomförts under året.

Samverkansplattform för unga

Samverkansplattformen består av Ungdomstorget som nav för UVAS – unga som varken arbetar eller studerar samt de kompletterande insatser som finns i övergången mellan skola och arbetsliv, Hikikomori, våga växa och Mellansteget. Den uppsökande verksamhet som prövas men lades ner under årets första kvartal redovisades i ÅR för 2016.

Ungdomstorget har även detta år präglats starkt av utveckling och målgruppsförskjutning. Som redovisades ovan kan man vid screening av deltagarna se att deltagarnas hinder blir allt fler. Här nedan redovisas först Ungdomstorgets resultat på individnivå följt av Våga växa, Mellansteget och Hikikomori var för sig. Det finns en stor överlappning av deltagare mellan Ungdomstorget, Våga växer och Mellansteget. Det finns en mindre överlappning mellan Ungdomstorget och Hikikomori.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	157	179	336	
varav nya för året	57	63	120	
Totalt antal avslutade under året	65	92	157	
varav till arbete	15	40	55	35%
Varav till studier	16	14	30	19%
varav annan behovsanpassad lösning	12	17	29	18%
Övriga avbrott	22	21	43	27%
Antal kvar i verksamheten	92	87	179	

Tabell 1. Resultat på individnivå Ungdomstorget

Under året deltog 336 (2016 387) ungdomar i Ungdomstorgets verksamhet. Könsfördelningen var något ojämn med 53 % män och 47 % kvinnor. Av de 157 (159) som avslutats har totalt 72 % (70 %) gått till arbete, studier eller annat positivt avslut. Till arbete och studier har 54 % (46 %) gått. Antalet avbrott är 27 % (30 %). Det är en mycket stor skillnad mellan andelen män och kvinnor i arbete, där totalt 73 % av de som gått till arbete var män.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	29	30	59	
varav nya för året	19	16	35	
Totalt antal avslutade under året	20	20	40	

varav till arbete	2	2	4	10%
Varav till studier	4	6	10	25%
varav annan behovsanpassad lösning	9	10	19	48%
Övriga avbrott	5	2	7	18%
Antal kvar i verksamheten	9	10	19	

Tabell 2. Resultat på individnivå Våga växa

59 ungdomar har deltagit i Våga växa med en jämn könsfördelning. Totalt har 92 % gått vidare till arbete, studier eller annan positiv lösning. Av dessa har 35 % gått till arbete eller studier. Syftet med verksamheten är i första hand att vara förberedande varav andelen till studier eller annan behovsanpassad lösning är relevant att redovisa, totalt 73 %.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	9	12	21	
varav nya för året	3	5	8	
Totalt antal avslutade under året	6	7	13	
varav till arbete	0	2	2	15%
Varav till studier	0	0	0	0%
varav annan behovsanpassad lösning	6	5	11	85%
Övriga avbrott	0	0	0	0%
Antal kvar i verksamheten	3	5	8	

Tabell 3. Resultat på individnivå Mellansteget

Under året har 21 (2016 27) ungdomar deltagit i Mellansteget, något fler män. I juni avslutades den åttonde gruppen med 14 deltagare. Av dessa rekommenderades 6 att skriva in sig på Arbetsförmedlingen, varav 2 fick en anställning i anslutning till avslutet på Mellansteget. 7 av deltagarna rekommenderades att ansöka om daglig verksamhet. I den grupp som startade i augusti deltar en ungdom från Vännäs.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	14	19	33	
varav nya för året	6	8	14	
Totalt antal avslutade under året	7	5	12	
varav till arbete	1	0	1	8%
Varav till studier	3	3	6	50%
varav annan behovsanpassad lösning	3	2	5	42%
Övriga avbrott	0	0	0	0%
Antal kvar i verksamheten	7	14	21	

Tabell 4. Resultat på individnivå Hikikomori

Under året har 33 (2016 32) ungdomar deltagit i verksamheten med något fler män än kvinnor. Av de 12 som avslutats under året har 100 % gått till arbete studier eller annan

behovsanpassad lösning. Av dessa har 58 % gått till arbete eller studier, varav majoriteten till studier. Hikikomori har sedan starten haft 100 % positiva avslut. Dock får man inte in alla som har behov i verksamheten då man inte lyckas motivera dem. Man har också 2 återvändare i årets verksamhet.

Studieverkstad

Projektet startade i augusti och var ett av de projekt som beviljades av styrelsen i det extracall som genomfördes våren 2017. Studieverkstan riktar sig till unga vuxna mellan 18-27år som inte slutfört sina studier. Målet är att fler unga återupptar, påbörjar och avslutar studier på gymnasial nivå.

Av de 36 deltagarna, 11 kvinnor och 25 män som varit inskrivna under hösten har 18 kurser som avslutats med godkända betyg (E-A). Flera av dessa som klarat att avsluta sina kurser har även valt att fortsätta studera och finns således kvar inom verksamheten.

Vissa av deltagarna (5st) har på egen hand valt att avsluta studierna på distans för att istället söka dem i klassrum, med lärarledd undervisning, eller återkomma till våren.

Två av dem som påbörjat studier har inte orkat slutföra utan blivit sjukskrivna under perioden. Några av deltagarna (5st) slutade att komma eller svara på kontaktförsök.

Social lots

Projektet startade i juni 2017 och var ett av de projekt som beviljades av styrelsen i det extracall som genomfördes våren 2017. Lotsen möter unga som har behov av att bryta ett hemmasittande och en passiv tillvaro. Det rör sig om unga individer med psykisk ohälsa, som trots en eller flera myndighetskontakter inte lyckas lämna hemmet och/ eller ta sig iväg till planerade insatser.

Under hösten har efterfrågan av social lots rört sig i en positiv riktning och handläggare på Ungdomstorget tänker in Social Lots i de ärenden där ungdomar av olika anledningar inte kan följa den planering som gjorts upp. Det kan ha handlat om kortare punktinsatser (enstaka möten) men i flertalet fall har hösten 2017 främst handlat om att bygga upp en relation (och trygghet) mellan lots och ungdom d v s att arbeta med motiverande samtal, ha tät kontakt med ungdomen/de unga vuxna, att vara startmotor samt att uppmärksamma när ytterligare eller andra insatser behöver kopplas in.

Under hösten har lotsen arbetat med 10 ungdomar, varav 4 har avslutats. 1 av dom har gått till arbete och 3 till annan behovsanpassad lösning. Social lots fortsätter under 2017 som en del av Ungdomstorgets åtgärdsutbud.

Samverkansplattform för vuxna

Under året har stora förändringar genomförts när det gäller samverkan för vuxna i Umeå. Steget vidare som funnit sedan 2011 lades den 1 oktober ner och de resurser som fanns där överfördes till det nya vuxentorget som hade sin första aktivitet den 5 oktober. Ett stort antal individer fördes i och med detta över till Vuxentorget.

Vuxentorget är en samlokalisering och samorganisering av ett 30 tal medarbetare från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Umeå kommun (Viva och socialtjänsten) samt Västerbottens läns landsting i form av psykiatri och primärvård. Här nedan redovisas resultat på individnivå för både Steget vidare och Vuxentorget.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	72	49	121	
varav nya för året	9	7	16	
Totalt antal avslutade under året	23	15	38	
varav till arbete	8	5	13	34%
Varav till studier	1	3	4	11%
varav annan behovsanpassad lösning	14	7	21	55%
Övriga avbrott			0	0%
Antal kvar i verksamheten	49	34	83	

Tabell 5. Resultat på individnivå Steget vidare

Under året deltog 121 personer i samverkan, med en övervikt av kvinnor. Av de 38 som avslutats har alla gått till arbete, studier eller annan behovsanpassad lösning. Till arbete och studier har 45 % gått. De 83 som är kvar överfördes till Vuxentorget under oktober månad.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	86	116	202	
varav nya för året	86	116	202	
Totalt antal avslutade under året	0	0	0	
varav till arbete			0	
Varav till studier			0	
varav annan behovsanpassad lösning			0	
Övriga avbrott			0	
Antal kvar i verksamheten	86	116	202	

Tabell 6. Resultat på individnivå Vuxentorget

Som framgår ovan var det vid årsskiftet 202 ärenden aktuella på Vuxentorget. Av dessa var 101 nya ärenden och 101 ärenden fanns redan aktuella på Viva. Till detta tillkommer de 83 ärenden som flyttas över från steget vidare.

Detta innebär att den totala volymen på Vuxentorget vid årsskiftet var 135 kvinnor och 150 män, totalt 285 individer. För att inte dubbelredovisa de 83 som flyttats över från Steget vidare finns dom inte med i tabellen för Vuxentorget detta år.

Samverkansplattform primärvård - NAFS

Inför året antog styrelsen en s.k. milstolpeplan där syftet var att utveckla NAFS baserat på det arbete som gjort under 2016. Under 2016 ökade kunskapen rejält om hur NAFS faktiskt fungerade och vilka ärenden som aktualiseras in i strukturen.

Det finns idag 22 NAFS team, en styrgrupp med representation från fyra sektorer samt en processledare på halvtid. Det genomförs varje år introduktionsutbildning av nya NAFS handläggare, det görs årligen en uppföljning och det genomförs ett årligt NAFS seminarium.

Vad gäller målgrupp har kunskapen ökat. Kunskapen om den exakta volymen finns inte men baserat på de observationer som gjorts under 2016 är en uppskattning på 5 ärenden per träff och enhet en försiktig skattning. Detta innebär att den totala volymen ärenden uppgår till som minst 5 ärenden x 9 träffar x 22 enheter = 990 samverkansärenden/år, vilket gör NAFS till en mycket omfattande och viktig verksamhet i Umeåregionen. Detta innefattar också uppföljningar och säkerligen ärenden som återkommer. Dock kan man se detta som en fingervisning om omfattningen på NAFS och ingen absolut säker siffra.

Året har varit inriktat på att förbättra och förtydliga rutiner. Detta handlar om interna rutiner på myndigheterna, rutiner för aktualisering av ärenden, mötesordning, uppföljning, sekretessfrågor m.m. Allt detta har samlats på en hemsida som utvecklats under året och som lanserades på NAFS seminariet den 6 december.

Lokal samverkan i Vindelns - BEAS

Beredningsgruppen i Vindelns, BEAS, har varit igång sedan 1 sep 2016. BEAS består av representanter från socialtjänst, biståndshandläggning och skola i Vindelns Kommun, Arbetsförmedlingen, Vindelns Hälsocentral och Försäkringskassan. Mötena har varit i genomsnitt 2 tillfällen per månad och under 2017 har totalt 20 möten hållits. Samtliga parter har träffats fysiskt men Försäkringskassan har när de deltagit gjort det via Skype eller telefon.

Insatserna för de personer som får ja i beredning är oftast lokal samverkan med placering på Retrå (skyddad träningsmiljö). Där har de möjlighet att pröva en mängd olika arbetsuppgifter samtidigt som man kan plocka in extra utredningsmöjligheter eller andra insatser som möjliggör att personen kommer framåt. Från Vindelns har man köat in deltagare till Umeå men ännu ej nyttjat de resurserna.

Vindelns har ingen gemensam överenskommelse om hur kommunen och Arbetsförmedlingen tillsammans ska jobba för ungdomsgruppen som står långt från arbetsmarknaden. Under slutet på 2017 har ansträngningar gjorts för att få till den nya DUA för nyanländas etablering och hoppas därigenom få till en bättre struktur även för ungdomarna som är långt ifrån.

I Vindelns kommun har under året fattats beslut att inrätta en arbetsmarknadsenhet som samordnar kommunens arbetsmarknadspolitiska och arbetsbefrämjande åtgärder. Verksamheten har organiserats under socialförvaltningen. Socialnämnden har uppdragit till förvaltningen att utarbeta mål för verksamheten som antagits i socialnämnden i december 2017.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	13	16	29	
varav nya för året	11	14	25	
Totalt antal avslutade under året	4	6	10	

varav till arbete	2	2	4	40%
Varav till studier	0	1	1	10%
varav annan behovsanpassad lösning	1	1	2	20%
Övriga avbrott	1	2	3	30%
Antal kvar i verksamheten	9	10	19	

Tabell 7. Resultat på individnivå i Vindeln

Under året deltog 29 personer i samverkan, med något fler män. Av de 10 som avslutats har totalt 70 % gått till arbete, studier eller annan behovsanpassad lösning. Till arbete och studier har 50 % gått. Att göra jämförelser med tidigare år är inte meningsfullt då 2016 var ett uppstartsår.

I gruppen positiva avslut är två ungdomar som beviljats aktivitetsersättning (AE) och tre andra personer som genom Arbetsförmedlingen deltar i förstärkt arbetsträning på Samhall. En ungdom har gått till studier via Arbetsförmedlingen.

Lokal samverkan i Vännäs

Under året har Vännäs beredning fortlöpande träffats varannan vecka för att bereda personären. Man har totalt haft 17 beredningstillfällen under året och i stort har alla aktörer varit närvarande förutom försäkringskassan som funnits med via telefon om så behövs. Man har utvecklat rutiner som nu fungerar och man har lärt känna varandra väl, detta genom informationsinsatser och gemensamt operativt arbete. Man har under året arbetat med en stor volym deltagare med goda resultat. Lokalt vill man ändå stärka utflödet ytterligare och bli duktigare på begrepp såsom klargjord m.m. Man vill med en större tydlighet korta ner tiden i insats.

Intaget av deltagare har varit högt under året och några har inte kunnat erbjudas aktiva insatser. Därför förstärker Vännäs kommun upp med ytterligare en arbetskonsulent under 2017 som specifikt skall arbeta med språkpraktik och företagskontakter.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	24	29	53	
varav nya för året	9	15	24	
Totalt antal avslutade under året	9	9	18	
varav till arbete	4	4	8	44%
Varav till studier	1	1	2	11%
varav annan behovsanpassad lösning	1	1	2	11%
Övriga avbrott	3	3	6	33%
Antal kvar i verksamheten	15	20	35	

Tabell 8. Resultat på individnivå i Vännäs

Under året deltog 53 personer i samverkan, med något fler män. Av de 18 som avslutats har totalt 66 % gått till arbete, studier eller annan behovsanpassad lösning. Till arbete och studier

har 55 % gått. Vännäs har ökat både deltagarvolym såväl som resultat jämförbart med tidigare år. Avbrotten är i huvudsak på grund av flytt.

Lokal samverkan i Nordmaling

Beredningsgruppen i Nordmaling har varit igång sedan hösten 2016. Arbetsförmedlingen, Socialtjänsten och kommunens arbetsmarknadsenhet har varit närvarande vid alla beredningar. Försäkringskassan och Hälsocentralen har vid behov funnits med via telefon eller innan beredning överfört information till koordinators.

Nordmalings beredningsgrupp upplever att det finns en bra fungerande samverkan. En framgångsfaktor är att en stor del av representanterna i beredningsgruppen funnits med sedan start och över tid jobbat fram bra arbetsformer. Även övrig samverkan kring sysselsättning och övergång mellan arbetslinje och sysselsättning har fungerat bra tack andra satsningar som gjort i kommunen.

Umeåinsatser (Våga växa, Hikikomori, Mellansteget, Vuxentorget) har vid ett par tillfällen kunnat vara aktuellt men inte varit möjligt pga. deltagarens svårigheter att nyttja allmänna kommunikationsmedel.

Beredningsgruppen tycker att det i ett fåtal fall funnits svårigheter att hålla sig till överenskomna rutiner för beredning. Under våren 2018 kommer en planeringsdag att genomföras med alla i handläggare i samverkan i syfte att förbättra samverkan och rutiner

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	11	18	29	
varav nya för året	8	9	17	
Totalt antal avslutade under året	4	8	12	
varav till arbete	2	2	4	33%
Varav till studier	0	1	1	8%
varav annan behovsanpassad lösning	2	3	5	42%
Övriga avbrott	0	2	2	17%
Antal kvar i verksamheten	7	10	17	

Tabell 9. Resultat på individnivå i Nordmaling

Under året deltog 29 personer i samverkan, med en stor övervikt av män. Av de 12 som avslutats har totalt 63 % gått till arbete, studier eller annan behovsanpassad lösning. Till arbete och studier har 41 % gått. Att göra jämförelser med tidigare år är inte meningsfullt då 2016 var ett uppstartsår.

Lokal samverkan i Robertsfors - BEAS

Robertsfors kommun blev medlem i Samordningsförbundet Umeåregionen 2017-01-01 och 2017-04-03 anställdes en koordinator/arbetskonsulent. Robertsfors kommun hade vid denna tidpunkt ett väl fungerande samarbete med Arbetsförmedlingen via en överenskommelse inom Delegationen för unga och nyanlända till arbete (DUA). Då denna samverkan hade gett goda resultat både i tvåpartssamverkan samt för de aktualiserade ungdomarna beslutades att den kommande fyrpartssamverkan skulle utgå från denna samverkan. Förutom deltagare från

Robertsfors kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Robertsfors Hälsocentral skulle Robertsfors beredningsgrupp till arbete eller studier (BEAS) alltså även bestå av en deltagare från Lärcentrum, en SFI-lärare, ansvarig projektledare för Ung & Framåt, ansvarig projektledare från ASAP (ESF projekt), ansvarig tjänsteperson för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) samt en tjänsteperson från Flyktningmottagningen.

Det första BEAS-möte var 2017-08-23 och har sedan dess genomförts var fjortonde dag. Det har i stort inte uppstått några hinder vid införandet av fyrpartssamverkan men deltagare från Försäkringskassan och Hälsocentralen har dock ofta prioriterat andra arbetsuppgifter och har endast vid behov deltagit vid mötena. Det har emellertid varit bra återkopplingar från dem gällande inkomna frågeställningar och Hälsocentralen har meddelat att de kommer att delta mer frekvent under nästkommande år.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	16	12	28	
varav nya för året	16	12	28	
Totalt antal avslutade under året	7	4	11	
varav till arbete	0	3	3	27%
Varav till studier	3	0	3	27%
varav annan behovsanpassad lösning	3	1	4	36%
Övriga avbrott	1	0	1	9%
Antal kvar i verksamheten	9	8	17	

Tabell 10. Resultat på individnivå i Robertsfors

Under året deltog 28 personer i samverkan, med en övervikt av kvinnor. Av de 11 som avslutats har totalt 91 % gått till arbete, studier eller annan behovsanpassad lösning. Till arbete och studier har 52 % gått.

Samverkansplattform - förebyggande insatser

Under 2016 genomförde Samordningsförbundet en förstudie i syfte att analysera varför sjuktalen kopplat till stressrelaterad psykisk ohälsa inom olika typer av välfärdstjänster (s.k. kontaktyrken) ökar samt vad som behöver göras för att stoppa denna negativa utveckling. Styrgruppen för förstudien lade i december 2016 fram ett förslag till Samordningsförbundet att berörda kommuner borde teckna en överenskommelse för att gemensamt arbeta med de utvecklingsbehov som finns hos dem som arbetsgivare. Överenskommelse har tecknats för perioden 2017 - 2019. Berörda kommuner är Nordmaling, Vindeln, Vännäs, Robertsfors och Umeå.

Samma styrgrupp som för förstudien har under första delen av 2017 arbetat fram ett koncept för 11 olika utvecklingsinsatser. Robertsfors kommun anslöt till utvecklingsarbetet i denna fas. En utvecklingsledare har anställts from maj 2017. Berörda kommuner har fått ta ställning till vilka insatser man är intresserad av att genomföra och en tidsplan för dessa har satts.

Utifrån att ingen av tidsplanerna kunnat hållas kan det konstateras att ambitionerna varit för högt satta. Det har varit en lång startsträcka och svårt att komma igång med insatser. Mycket fokus har under året legat på hinder och olika förklaringar till att det inte går att genomföra

just nu såsom införande av nytt lönesystem, neddragningar, tid saknas, inte prioriterat, bristande resurser, heltidsinförande, upphandling av ny företagshälsovård etc.

En framgångsfaktor för att komma igång med en insats har varit att initiativ kommit från utförarkommunen. Det har även varit enklare att påbörja insatser där det bara varit en utförandekommun. Samverkan mellan kommunerna har i stort sett handlat om att man tillsammans tagit ställning till ett gemensamt koncept snarare än att man arbetat fram det tillsammans. För att få till en gemensam planering förutsätts även att berörda kommuner är samplanerade i tid vilket inte varit fallet. Utifrån att det varit svårt att komma igång med insatser har avsatta medel inte heller nyttjats enligt plan vilket föranlett att styrgruppen tagit fram en åtgärdsplan. Det kan konstateras att samverkan är en process som tar tid och nu har grunden lagts för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Även om det varit en trög start har man under året påbörjat planering av olika insatser. I bl. a. Vindelns kommun har ett arbete startat med att förankra "Torsbymodellen", en arbetsgrupp har satts samman med bl. a. fackliga representanter och verksamhetschefer. Företagshälsovården har initierats i arbetet med att ta fram ett koncept för förebyggande arbete. Samarbete med Försäkringskassan har inletts utifrån regelverk och beslut om förebyggande sjukpenning. Parallellt har ett arbete påbörjats med att förankra ett nytt synsätt hos politik och ledning och där en betydande skillnad i arbetssätt jämfört med idag är det faktumet att Torsbymodellen förespråkar att inte göra skillnad på huruvida orsaken till ohälsan är privat eller arbetsrelaterad. Förändringsarbete och att rigga i den egna organisationen tar tid och tidsplanen har behövts justeras under året.

När det gäller insatsen hälsofrämjande ledarskap för kranskommunerna har Umeå kommun tagit fram ett utbildningskoncept. Berörda kommuner har fått ta ställning till förslaget och första utbildningsomgången startar i januari 2018. Även ett förslag på koncept för mindfulness har tagits fram med planerad start under början av 2018.

I samverkan med Försäkringskassan har man i Umeå kommun gjort en genomlysning av sjukfall över 365 dagar. Genomgången har bl. a. inneburit att man fått vägledning över vilka individer man behöver arbeta aktivt med. Sjukförsäkringen har under året stramats upp vilket medfört att man som arbetsgivare sett över var i den egna rehabiliteringsprocessen individen befinner sig i. Detta har i praktiken inneburit att man konstaterat att arbetsgivaren fullgjort sitt rehabiliteringsansvar och anställningen har därmed gått mot avslut. En annan effekt av detta är att man stramat upp sin egen rehabiliteringsprocess genom att man tydliggjort sina interna rutiner. Genomlysningen har även medfört att man strukit en insats då den inte bedömdes relevant utifrån det som framkom i genomlysningen.

I Vännäs kommun har man skrivit fram en ny insats och där man bl. a. med insats från företagshälsovården genomfört en nulägeskartläggning av sjukfrånvaron. Man har även börjat utarbeta ett koncept med utökad chefsstöd inom rehabilitering och arbetsmiljö.

Fokus långa sjukfall

Projektet startade i augusti och var ett av de projekt som beviljades av styrelsen i det extracall som genomfördes våren 2017. Gruppen långa sjukfall har ökat markant mellan 2016 och 2017. Antal sjukfall över 3 år har i regionen kraftigt ökat. Försäkringskassan har åtgärder för de sjukskrivna som framåt i tid riskerar att bli långtidssjukskrivna men för den grupp som redan befinner sig i en långtidssjukskrivning saknas det däremot stödinsatser.

Försäkringskassan har under projekttiden gjort en genomlysning av alla som varit sjukskrivna i mer än tre år och identifierat vilket behov av stödinsats som kan vara aktuellt.

Totalt genomlyste Försäkringskassan 420 ärenden. Av dessa ärenden identifierade man personer som var i behov av aktiv insats via arbetsgivare eller Arbetsförmedlingen, och personer som under hösten inte var i behov av aktiv insats p.g.a. att omfattande medicinsk rehabilitering pågick. Försäkringskassan identifierade personer där utbyte till sjukersättning skulle prövas, samt personer där rätt till sjukpenning inte längre fanns.

Inom projektet har man framförallt arbetat med gruppen utbyte från sjukpenning till sjukersättning och gruppen där rätt sjukpenning inte längre finns men där man håller överlämningsmöte med Arbetsförmedlingen för vidare stöd.

	Kvinnor	Män	Totalt
Antal ärenden	256	164	420
Totalt avslut t.o.m. 2017-12-20			
Åter till arbete	46	32	78
Ej rätt till sjukpenning, erbjuditt överlämningsmöte till A	22	14	36
Utbytte från sjukpenning till sjukersättning	15	10	25
Ärenden som pågår 2017-12-20			
Insats ej aktuell	24	18	42
Fortsatt rehabilitering	109	71	180
Ej rätt till sjukpenning men ej avslut	6	3	9
Utbytte från sjukpenning till sjukersättning	28	23	51

Tabell 11. Ärenderedovisning

Förstärkt kunskap om rehab Robertsfors

Projektet startade i maj och var ett av de projekt som beviljades av styrelsen i det extracall som genomfördes våren 2017. Projektets bakgrund var höga sjukskrivningstal, många chefsbyten påverkat rehabilitering, många sjukskrivna har saknat rehabiliteringsplaner, chefer i behov av stöd, chefer i behov av kunskapspåfyllnad vad gäller rehabiliteringsarbete och behov av praktisk nytta – direkt använda ny kunskap

Detta föranledde en insats utförd av legitimerade psykologer med specialistkunskap inom arbets- och organisationspsykologi.

Insatsen innehåll:

- Inledande utbildningsdag med samtliga chefer inom Robertsfors kommun kring effektiv rehabilitering, samtal och aktiv rehabiliteringsprocess.
- Individuell chefshandledning i samband med rehabiliteringsprocess utifrån tidigare nämnda kriterier.
- Grupphandledning med cheferna i sociala- och skolektorn.

- Avslutande insats med storgruppsarbetet kring vad som utmärker lyckad och effektiv rehabilitering.

Totalt har nio chefer deltagit i individuell handledning och två chefsgrupper från sociala samt barn- och utbildningssektorn. Totalt har 17 individuella handledningstillfällen genomförts samt sex grupphandledningstillfällen. Sociala sektorn har totalt fått handledning vid fyra tillfällen samt barn och utbildningssektorn vid två tillfällen. Utifrån behov och antal rehabiliteringsärenden har vissa chefer fått handledning vid flera tillfällen medan andra kommit enstaka gånger. Majoriteten av cheferna som fick individuell handledning vid flertalet tillfällen kom ifrån den sociala sektorn.

Mål och måluppfyllelse

1. Ingen sjukskriven medarbetare inom Robertsfors kommun som varit sjukskriven mer än 14 dagar, saknar aktiv rehabiliteringsplan

Robertsfors kommun uppger att man nått 80 - 90% men att det finns personer kvar som inte nåtts.

2. 60 % av de anställda som varit föremål för stöttad process ska vara åter i arbete inom kommunen eller annan försörjning som ej är sjukersättning.

Detta har man uppfyllt om man med åter i arbete inte menar att det ska vara tillbaka till ordinarie sysselsättningsgrad

3. Alla chefer inom Robertsfors kommun ska känna till rehabiliteringsprocessen och kunna svara på vilket ansvar och uppdrag de har i var steg.

Detta har man uppnått

Bilaga 2. Definition av en samverkansplattform

- Formaliserad strukturell samverkan (en given och bestämd struktur)
- Det finns en gemensam ledning- och styrning
- Bestämda komponenter såsom:
 - gemensam beredning => gemensam bedömning => gemensamma insatser och gemensam uppföljning
- Flöden och rutiner
- Bestämda insatser/aktiviteter
- Avsatta resurser
- En tydlig avgränsning för målgrupp/er och aktiviteter
- Sammanhållande funktioner, t.ex. processledare/utvecklingsledare
- Smörjmedel i form av stödprocesser och kompetensutveckling
- Metodutveckling
- Gemensamma visioner och mål
- Tillit och förtroende mellan parterna, beredd att bidra, lita på att andra bidrar
- Uthålligt och långsiktigt
- Förankring och legitimitet
- Grundfokus är individen och medborgaren

